

PETROL

Predstavitveni dokument

**Uvrstitev 180-dnevnih komercialnih zapisov družbe
Petrol d.d., Ljubljana, z oznako PEK03,
v trgovanje na organiziranem trgu**

Nominalna vrednost izdaje 60.000.000,00 EUR

Organizator izdaje

Ljubljana, april 2013

Namenoma izpuščena stran.

Povzetek predstavitvenega dokumenta ob uvrstitvi komercialnih zapisov družbe Petrol d.d., Ljubljana, z oznako PEK03, v trgovanje na organiziranem trgu

1. Izdajatelj vrednostnih papirjev

Izdajatelj komercialnih zapisov je družba Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Dunajska cesta 50, 1527 Ljubljana, Slovenija (v nadaljevanju: Petrol d.d., Ljubljana ali izdajatelj).

V sodni register je vpisan osnovni kapital izdajatelja v višini 52.240.977,04 EUR.

2. Opis vrednostnega papirja

Vrsta vrednostnega papirja: Instrument denarnega trga – 180-dnevni komercialni zapis z oznako PEK03 in ISIN SI0032500546.

Komercialni zapisi se glasijo na ime, so izdani v nematerializirani obliki ter vpisani v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se vodi pri KDD.

Dospelost komercialnega zapisa: Datum dospelosti komercialnega zapisa je 23.9.2013.

Obrestna mera in način izračuna obresti: Obrestna mera znaša 3,80% letno. Komercialni zapis je diskontni vrednostni papir. Obresti so obračunane vnaprej ter se ob vplačilu komercialnega zapisa odštejejo v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa.

Obresti se izračunajo z uporabo navadnega obrestnega obračuna in dekurzivnega načina obrestovanja, pri čemer se upošteva dejansko število dni do dospelosti in 360 dni v letu. Obresti so zaokrožene na dve decimalni mesti in se obračunajo za obrestno obdobje, ki se začne dne 27.3.2013 in konča na dan dospelosti komercialnega zapisa dne 23.9.2013.

Način in obdobje izplačila obveznosti: Obveznosti iz komercialnih zapisov se izplačujejo v EUR.

Ni izplačila obresti. Obresti so obračunane vnaprej ter se ob vplačilu komercialnega zapisa odštejejo v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa.

Obveznosti iz naslova komercialnega zapisa so izplačane ob dospelosti dne 23.9.2013 v znesku nominalne vrednosti komercialnega zapisa. Izplačilo se izvede v celoti v enkratnem znesku.

Izdajatelj bo obveznosti iz komercialnih zapisov izplačeval na podlagi evidence lastništva v centralnem registru vrednostnih papirjev pri KDD na račune evidentiranih imetnikov komercialnih zapisov oziroma njihovih pooblaščenec ali na račune drugih upravičencev na dan dospelosti obveznosti. Drugačna oblika unovčevanja terjatev iz dospelih obveznosti komercialnih zapisov je mogoča samo na podlagi izdajateljevega obvestila glede načina unovčevanja obveznosti iz komercialnih zapisov.

Upravičenec do izplačila obveznosti iz komercialnega zapisa je oseba, ki je zakoniti imetnik komercialnega zapisa ali druga upravičena oseba, ki je po stanju centralnega registra štiri delovne dneve pred dnevom dospelosti obveznosti vpisana v centralnem registru KDD.

Če upravičenec komercialnih zapisov na dan dospelosti terjatev iz naslova

komercialnih zapisov ne dobi sredstev na svoj račun, mora o tem takoj obvestiti izdajatelja in mu sporočiti podatke o pravilnem računu oziroma druge ustrezne podatke, ki izdajatelju omogočajo nakazilo na račun upravičenca komercialnih zapisov. Sredstva iz naslova dospelih obveznosti iz komercialnih zapisov se v primeru nepopolnih podatkov o upravičencu, ki izdajatelju ne omogočajo nakazila sredstev iz naslova dospelih obveznosti iz komercialnih zapisov na način, določen v skladu s tem predstavitvenim dokumentom, ali na drug način, ki ga določi izdajatelj v skladu s predpisi, od dne dospelosti komercialnih zapisov naprej ne obrestujejo.

Če dan dospelosti obveznosti iz komercialnih zapisov ni delovni dan v Republiki Sloveniji, se plačila izvedejo prvi naslednji delovni dan po dnevu dospelosti takšnega plačila. V tem primeru upravičencu komercialnih zapisov ne pripadajo obresti za čas od dospelosti obveznosti iz komercialnih zapisov do prvega naslednjega delovnega dne. Delovni dan pomeni dan, na katerega je v Republiki Sloveniji mogoče izvrševati plačila v domačem denarju v običajnem delovnem času in ki ni sobota, nedelja, državni praznik ali drug dela prost dan.

Zavarovanje terjatev: Komercialni zapisi niso posebej zavarovani ali garantirani. Za obveznosti iz komercialnih zapisov jamči izdajatelj z vsem svojim premoženjem.

Druge pravice iz vrednostnih papirjev: Komercialni zapisi dajejo upravičencem terjatev do plačila nominalne vrednosti ob dospelosti, pravico razpolaganja s komercialnimi zapisi oziroma zastavitve komercialnih zapisov ter druge pravice v skladu z veljavnimi predpisi o vrednostnih papirjih.

Drugih pravic, vključno z možnostjo zamenjave za druge vrste vrednostnih papirjev, komercialni zapisi ne zagotavljajo. Komercialni zapisi ne dajejo pravice do udeležbe pri dobičku izdajatelja. Komercialni zapisi ne vsebujejo klavzul, s katerimi bi si izdajatelj zagotovil pravico do odpoklica komercialnih zapisov pred njihovo dospelostjo. Imetnik komercialnih zapisov nima pravice zahtevati od izdajatelja predčasnega unovčenja svojih terjatev iz naslova komercialnih zapisov oziroma unovčenja terjatev iz naslova komercialnih zapisov pred njihovo dospelostjo.

Zaveze in omejitve izdajatelja: V zvezi z izdajo komercialnih zapisov se izdajatelj ne zavezuje oziroma omejuje glede svojih politik poslovanja.

3. Skupna nominalna vrednost celotne izdaje

Skupna nominalna vrednost celotne izdaje komercialnih zapisov je 60.000.000,00 EUR.

4. Apoenska struktura

Komercialni zapisi so izdani v nominalni vrednosti 1.000,00 EUR vsak. Celotna izdaja komercialnih zapisov obsega 60.000 apoenov po 1.000,00 EUR.

5. Mesto trgovanja

S komercialnimi zapisi se bo trgovalo na organiziranem trgu Ljubljanske borze, in sicer na segmentu Trg obveznic - Instrumenti denarnega trga - Komercialni zapisi.

6. Cena komercialnih zapisov

Komercialni zapisi se kupujejo z diskontom od nominalne vrednosti. Teoretična vrednost komercialnega zapisa na posamezen dan do njegove dospelosti se izračuna s formulo, ki je navedena v poglavju 4. predstavitvenega dokumenta.

7. Druga pomembna dejstva v zvezi z izdajateljem

Namen izdaje komercialnih zapisov je tekoče kratkoročno financiranje poslovanja izdajatelja ter razpršitev baze kratkoročnih dolžniških investitorjev med banke in institucionalne investitorje.

Komercialni zapisi so bili izdani v okviru postopka javne ponudbe, za katero ni potrebno uporabiti pravil o objavi prospekta ter drugih pravil v zvezi s ponudbo vrednostnih papirjev javnost, kakor jih predpisuje ZTFI v 2. poglavju.

Komercialni zapisi so bili dne 3.4.2013 izdani v nematerializirani obliki z vpisom na račune imetnikov komercialnih zapisov pri KDD, v skladu s pravili KDD. Po izdaji komercialnih zapisov so komercialni zapisi prosto prenosljivi v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi ter pravili poslovanja KDD.

V poglavju 2. predstavitvenega dokumenta so podrobneje navedena tveganja, ki lahko vplivajo na izdajateljevo sposobnost izpolnjevanja obveznosti do vlagateljev v vrednostne papirje. Med najpomembnejša in najverjetnejša poslovna tveganja sodijo finančna tveganja: cenovno, valutno, kreditno, likvidnostno in obrestno tveganje. Za nadzor nad temi tveganji oziroma upravljanje z njimi je potreben najmočnejši kontrolni sistem, ki ga v skupini Petrol tudi izvajajo in je podrobneje opisan pri posameznih finančnih tveganjih. Poleg finančnih tveganj so med najpomembnejšimi in najverjetnejšimi tveganji še tveganje finančnega okolja, komercialno tveganje, tveganje strateškega odločanja, tveganje poslovno-finančnega odločanja, tveganje gospodarskega okolja ter tveganje zakonodaje in regulative.

Tveganja, povezana s komercialnimi zapisi:

- **Likvidnost komercialnih zapisov:** Kljub temu, da bodo komercialni zapisi uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, ni nobenega zagotovila, da se bo razvilo aktivno trgovanje s komercialnimi zapisi, oziroma da bo aktivno trgovanje s komercialnimi zapisi trajalo do končne dospelosti komercialnih zapisov. V primeru, da ne bo aktivnega trgovanja s komercialnimi zapisi, lahko to negativno vpliva na tržno ceno in likvidnost komercialnih zapisov.
- **Tveganje neplačila:** Komercialni zapisi niso posebej zavarovani ali garantirani. Za obveznosti iz komercialnih zapisov jamči izdajatelj z vsem svojim premoženjem. V primeru stečaja ali likvidacije izdajatelja bi bilo poplačilo terjatev imetnikov komercialnih zapisov izenačeno s poplačilom terjatev ostalih nezavarovanih in nepodrejenih upnikov izdajatelja.
- **Tveganje spremembe obrestne mere:** Komercialni zapisi se ob izdaji vplačajo z diskontom upoštevaje nespremenljivo obrestno mero in ne prinašajo obresti, tako da je višina obveznosti iz komercialnih zapisov ob zapadlosti fiksno določena ter ni izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere.
- **Tveganje spremembe prodajne cene na organiziranem trgu:** Gibanje prodajne cene komercialnih zapisov na organiziranem trgu je odvisno od ponudbe in povpraševanja po komercialnih zapisih ter od gibanja obrestnih mer na trgu. Presežno povpraševanje po komercialnih zapisih bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene komercialnih zapisov, presežna ponudba pa do znižanja prodajne cene komercialnih zapisov. V primeru zvišanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki komercialnih zapisov zahtevali višjo donosnost komercialnih zapisov, kar bi lahko vodilo do znižanja prodajne cene komercialnih zapisov na organiziranem trgu. V primeru znižanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki komercialnih zapisov pričakovali nižjo donosnost

komercialnih zapisov, kar bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene komercialnih zapisov na organiziranem trgu.

Informacije v zvezi z izdajateljem, njegovim poslovanjem, dejavnostjo, pravnim in finančnim položajem se nahajajo na spletni strani izdajatelja na naslovu <http://www.petrol.si>.

8. Borzno posredniške družbe, ki sodelujejo pri uvrstitvi komercialnih zapisov v trgovanje na organiziranem trgu

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trg republike 2, 1520 Ljubljana pripravlja in izvaja aktivnosti v zvezi z uvrstitvijo komercialnih zapisov v trgovanje na organiziranem trgu.

9. Pomembno opozorilo

Povzetek predstavitvenega dokumenta je potrebno razumeti kot uvod k predstavitvenem dokumentu, zato ga je potrebno brati skupaj s predstavitvenim dokumentom, ki vsebuje podrobne podatke, ki omogočajo vpogled v pravni položaj izdajatelja, njegov finančni položaj, poslovne možnosti in pravice, ki izhajajo iz komercialnih zapisov.

KAZALO

1. POMEMBNO OPOZORILO	7
2. DEJAVNIKI TVEGANJA	8
2.1. TVEGANJA POVEZANA Z IZDAJATELJEM IN SISTEM OBVLADOVANJA TVEGANJ	8
2.2. TVEGANJA, POVEZANA S KOMERCIALNIMI ZAPISI	10
3. INFORMACIJE O KOMERCIALNIH ZAPISIH, KI SO PREDMET UVRSITVE V TRGOVANJE NA ORGANIZIRANEM TRGU	12
3.1. OPIS VREDNOSTNEGA PAPIRJA	12
3.2. ZAKONODAJA, NA PODLAGI KATERE SO BILI VREDNOSTNI PAPIRJI USTVARJENI	12
3.3. OBLIKA VREDNOSTNIH PAPIRJEV	12
3.4. PLAČILNO SREDSTVO PRI IZDAJI KOMERCIALNIH ZAPISOV	12
3.5. RAZVRŠČANJE KOMERCIALNIH ZAPISOV	12
3.6. OPIS PRAVIC, POVEZANIH S KOMERCIALNIMI ZAPISI	12
3.6.1. <i>Status obveznosti iz komercialnih zapisov</i>	12
3.6.2. <i>Druge pravice iz komercialnih zapisov</i>	13
3.6.3. <i>Zaveze in omejitve v zvezi z izdajo komercialnih zapisov</i>	13
3.7. OBRETNINA MERA IN NAČIN IZRAČUNA OBRESTI	13
3.8. NAČIN IN OBDOBJE IZPLAČILA OBVEZNOSTI	13
3.9. ZASTOPANJE IMETNIKOV KOMERCIALNIH ZAPISOV	14
3.10. NAČIN IZDAJE KOMERCIALNIH ZAPISOV	14
3.11. PRENOS KOMERCIALNIH ZAPISOV	14
3.12. INFORMACIJE O DAVKIH	15
3.12.1. <i>Obdavčitev obresti</i>	15
3.12.2. <i>Obdavčitev dobička iz kapitala</i>	16
3.12.3. <i>Davek na dodano vrednost</i>	16
4. POGOJI PRVE PRODAJE	17
5. MESTO TRGOVANJA	18
6. ZAKONITI REVIZORJI	18
7. PODATKI O IZDAJATELJU	19
7.1. OPIS IZDAJATELJE DEJAVNOSTI	19
7.2. POSLOVANJE IZDAJATELJA V LETU 2012	21
7.3. STRATEŠKI CILJI 2012 - 2016	25
7.3.1. <i>Načrt za leto 2013</i>	27

KAZALO OKRAJŠAV

Okrajšava:	Celoten naziv:
ATVP	Agencija za trg vrednostnih papirjev
DDV	Davek na dodano vrednost
EUR	Evro
KDD	KDD - Centralna klirinško depotna družba d.d., Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana
Ljubljanska borza	Ljubljanska borza vrednostnih papirjev, d.d., Ljubljana, Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana
NLB d.d.	Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trg republike 2, Ljubljana
Komercialni zapis	Instrument denarnega trga – 180-dnevni komercialni zapis družbe Petrol d.d., Ljubljana
Petrol d.d., Ljubljana ali izdajatelj ali družba	Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana
Predstavitveni dokument	Predstavitveni dokument za prvo prodajo 180-dnevnih komercialnih zapisov družbe Petrol d.d., Ljubljana, o oznako PEK03
SEOnet	Informacijski sistem elektronskih objav Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d., Ljubljana
Skupina Petrol	Obvladujoča družba Petrol d.d., Ljubljana in njena odvisna, skupaj obvladovana in pridružena podjetja
USD	Ameriški dolar
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah (Ur.l. RS, št. 42/06 in nadaljnji)
ZPre-1	Zakon o prevzemnih (Ur.l. RS, št. 79/2006 in nadaljnji)
ZTFI	Zakon o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 67/07 in nadaljnji)

KAZALO SKLICEVANJ

Informacije v zvezi z izdajateljem, njegovim poslovanjem, dejavnostjo, pravnim in finančnim položajem se nahajajo na spletni strani izdajatelja na naslovu <http://www.petrol.si>.

1. POMEMBNO OPOZORILO

Družba Petrol d.d., Ljubljana kot izdajatelj komercialnih zapisov sprejema odgovornost za informacije, prikazane v predstavitvenem dokumentu. Izdajatelj z vso primerno skrbnostjo zagotavlja, da so, kolikor je njemu znano, informacije v skladu z dejstvi ter da poleg informacij, navedenih v predstavitvenem dokumentu, ni drugih pomembnejših informacij o njegovem poslovanju, dejavnosti in finančnem položaju, ki bi lahko pomembneje vplivale na odločitev potencialnih kupcev komercialnih zapisov. Kljub temu izdajatelj ni obvezan in ne nosi odgovornosti za osveževanje informacij v tem predstavitvenem dokumentu, do katerih bi morebiti prišlo zaradi sprememb po dnevu izdelave tega predstavitvenega dokumenta.

Komercialni zapisi so bili izdani v okviru postopka javne ponudbe, za katero ni potrebno uporabiti pravil o objavi prospekta ter drugih pravil v zvezi s ponudbo vrednostnih papirjev javnost, kakor jih predpisuje ZTFI v 2. poglavju.

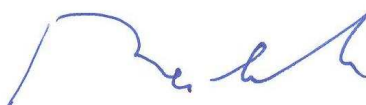
NLB d.d. opravlja za izdajatelja vse storitve in aktivnosti organizacije in izvedbe prve prodaje komercialnih zapisov, izdaje komercialnih zapisov v nematerializirani obliki z vpisom v centralni register KDD in uvrstitve komercialnih zapisov v trgovanje na organiziranem trgu.

Predstavitveni dokument ne predstavlja priporočila oziroma nasveta, da prejemnik predstavitvenega dokumenta predloži ponudbo za nakup komercialnih zapisov družbe Petrol d.d., Ljubljana. Predstavitveni dokument prav tako ne vsebuje nujno vseh potrebnih informacij, ki bi morebiti bile potrebne pri odločanju potencialnih kupcev o nakupu komercialnih zapisov družbe Petrol d.d., Ljubljana. Informacije v zvezi z izdajateljevim poslovanjem, njegovo dejavnostjo ter pravnim in finančnim položajem, ki lahko pomembno vplivajo na odločitev vlagateljev za nakup komercialnih zapisov, se nahajajo v dokumentih, ki so objavljeni na spletni strani izdajatelja www.petrol.si. Potencialni kupec je torej v celoti upravičen in odgovoren, da sam opravi dodatne preverbe in analize o poslovanju, finančnem stanju ter kreditni sposobnosti izdajatelja, v obsegu in na način, ki ga ocenjuje za potrebnega ali primernega.

Ljubljana, april 2013

Janez Živko
član uprave

mag. Tomaž Berložnik
predsednik uprave

2. DEJAVNIKI TVEGANJA

V nadaljevanju so navedena tveganja, ki lahko vplivajo na izdajateljevo sposobnost izpolnjevanja obveznosti do vlagateljev v vrednostne papirje. Seznam v nadaljevanju navedenih dejavnikov tveganja ne zajema vseh možnih dejavnikov, zato morajo vlagatelji pri sprejemanju odločitve o investiranju upoštevati tudi druge dejavnike, ki lahko vplivajo na odločitev o investiranju.

2.1. Tveganja povezana z izdajateljem in sistem obvladovanja tveganj

Za kontinuirano spremljanje tveganosti poslovnega okolja ima skupina Petrol izdelan celovit sistem za upravljanje s poslovnimi tveganji. Skupina Petrol ima politiko upravljanja s poslovnimi tveganji vgrajeno v proces strateškega poslovnega načrtovanja in operativnega odločanja. Tako je zagotovljeno, da so ključna tveganja, ki jim je skupina izpostavljena, pravočasno prepoznana, izpostavljena, ocenjena in obvladovana.

Petrolov model poslovnih tveganj sestavljata dva velika sklopa: tveganja okolja in tveganja delovanja.

Med najpomembnejša in najverjetnejša poslovna tveganja sodijo finančna tveganja: cenovno, valutno, kreditno, likvidnostno in obrestno tveganje. Za nadzor nad temi tveganji oziroma upravljanje z njimi je potreben najmočnejši kontrolni sistem, ki ga v skupini Petrol tudi izvajajo in je podrobneje opisan pri posameznih finančnih tveganjih. Poleg finančnih tveganj so med najpomembnejšimi in najverjetnejšimi tveganji še tveganje finančnega okolja, komercialno tveganje, tveganje strateškega odločanja, tveganje poslovno-finančnega odločanja, tveganje gospodarskega okolja ter tveganje zakonodaje in regulative.

V nadaljevanju so posebej opisana posamezna finančna tveganja v skupini Petrol ter postopki varovanja pred temi tveganji.

Cenovna in valutna tveganja

Skupina Petrol kupuje proizvode iz nafte po tržnih pogojih tujih nakupnih trgov in jih plačuje večinoma v USD. Prodaja poteka v lokalnih valutah. Ker sodita svetovni naftni trg in trg ameriškega dolarja med najbolj nestabilne svetovne trge, je skupina Petrol pri opravljanju svoje temeljne dejavnosti izpostavljena tako cenovnemu tveganju – spremembam cen naftnih derivatov, kakor tudi valutnemu tveganju – spremembam tečaja EUR/USD. Model o oblikovanju cen naftnih derivatov omogoča skupini Petrol prenašanje gibanj svetovnih cen naftnih derivatov in deviznih tečajev na domače prodajne cene. Tako je izpostavljenost skupine Petrol cenovnemu in valutnemu tveganju močno zmanjšana.

Pri dobavi električne energije končnim odjemalcem je matična družba cenovno in količinsko tveganje ustrezno obvladovala z uskladitvijo nabavnih pogojev pri dobaviteljih na eni strani in s prodajnimi pogoji do kupcev na drugi strani.

Obvladujoča družba spremlja in nudi svetovanje pri sklepanju zavarovanj pred valutnimi tveganji tudi za odvisne družbe. Predvsem gre za tveganja zaradi spremembe tečaja EUR/HRK na Hrvaškem. Posebej v ta namen je skupina Petrol izdelala analizo vpliva gibanja tečaja EUR/HRK na poslovanje družb na Hrvaškem, ki jo tekoče ažurira, in predlog varovanja tečajnega tveganja. Ker tečaj EUR/HRK v letu 2012 ni imel velikih nihanj, ni bilo sklenjenih terminskih poslov za varovanje tečaja.

V Srbiji se skupina Petrol srečuje s tveganjem sprememb tečaja EUR/RSD in v izogib tem tveganjem je bil dolgoročni kredit matične družbe odvisni družbi Beogas Invest d.o.o. spremenjen v kapital družbe.

V transakcije z izvedenim finančnimi instrumenti skupina Petrol vstopa izključno zaradi zavarovanja pred cenovnimi in valutnimi tveganji in ne iz špekulativnih razlogov.

Kreditna tveganja

V letu 2011 prenovljen sistem upravljanja s terjatvami iz poslovanja omogoča še učinkovitejše upravljanje s kreditnimi tveganji. Skupina Petrol je novelirala Navodilo o upravljanju s terjatvami do pravnih oseb, še aktivnejša je pri izterjavi, v primeru neplačila pa se hitreje odloča za prenehanje prodaje kupcem na odprto in hitreje uporabi pravna sredstva za poplačilo terjatev. Posebno pozornost namenja individualni obravnavi velikih kupcev. V letu 2012 je nadaljevala z izvajanjem zaostrenih pogojev za odobritev višine izpostavljenosti (limita) do posameznega kupca in povečevala obseg prvovrstnih instrumentov zavarovanja kot pogoj za odobritev prodaje (hipoteke, zastave, bančne garancije, zavarovanja pri SID – Prvi kreditni zavarovalnici d.d., Ljubljana, in drugih zavarovalnicah, varščine, korporativne garancije, poročstva, zadolžnice, menice). V zadnjem kvartalu leta 2012 je skupina Petrol začela uvajati tudi nov instrument zavarovanja in plačila – izvršnico. Za zavarovanje kreditnega tveganja v družbah na Hrvaškem je bila sklenjena pogodba pri HKO d.d., Zagreb.

V letu 2012 je skupina Petrol še vedno veliko pozornosti posvečala izterjavi terjatev do gradbenih podjetij v Sloveniji in izterjavi terjatev na trgih JV Evrope, na katerih je plačilna sposobnost gospodarstva še slabša kot v Sloveniji. Terjatve sistematično spremlja po starosti, po regijah in organizacijskih enotah, po kakovosti in po posameznih kupcih. Za spremljanje uporablja enotno računalniško aplikacijo za upravljanje s terjatvami, ki ji omogoča avtomatski nadzor nad izpostavljenostjo do posameznega kupca ter takojšnje ukrepanje. Uvedla je tudi organizacijsko in računalniško centraliziran nadzor nad prejetimi zavarovanji terjatev do kupcev.

Kreditno tveganje je bilo najpomembnejše tveganje, ki mu je bila skupina Petrol izpostavljena pri prodaji produktov in storitev fizičnim in pravnim osebam v letu 2012, ki ga je obvladovala z zgoraj opisanimi ukrepi.

Kljub splošnemu poslabševanju finančne moči kupcev zaradi likvidnostnih težav, zmanjševanju proizvodnje in prodaje in upadu izvoza skupina Petrol ocenjuje, da zadovoljivo obvladuje kreditno tveganje. Omenjena ocena temelji na vrsti produktov, ki jih prodaja, tržnem deležu, velikem številu kupcev in velikem obsegu instrumentov zavarovanj. Kljub temu se v letu 2012 tudi v skupini Petrol ni bilo možno povsem izogniti posledicam velikega števila stečajev, prisilnih poravnjav in osebnih stečajev, pri tem pa tudi napovedi za naslednje leto niso bolj optimistične.

Likvidnostna tveganja

Finančna kriza na slovenskem in svetovnem finančnem trgu je povzročila, da je bančni sektor bistveno previdnejši pri financiranju posameznikov in podjetij. V zadnjih mesecih je pri financiranju postalo bolj pomembno tudi upoštevanje ocene tveganja države, kar pomeni, da tuje banke pri financiranju Petrola, zaradi nižjega ratinga države, omejujejo tudi črpanje kreditnih linij za Petrol.

Kljub temu je skupini Petrol v letu 2012 uspelo pridobiti zadosten obseg kratkoročnih sredstev, ki ji je omogočal dobro kratkoročno financiranje. Nivoji cen naftnih derivatov v letu 2012 zahtevajo še vedno visok obseg kratkoročnega financiranja, ki ga zaenkrat skupina Petrol uspešno zagotavlja. Napovedi cen naftnih derivatov kažejo za prihodnje mesece enake ravni cen kot so v tem obdobju, saj večja rast cen ni pričakovana zaradi padca povpraševanja v EU. Kljub trenutnim napovedim glede trenda cen, je skupina Petrol ves čas aktivna v pogovorih z obstoječimi bankami za povečanje kreditnih linij ter v pridobivanju novih bank.

Veliko pozornosti in previdnosti je potrebno posvetiti vodenju denarnega toka predvsem na področju planiranja prilivov iz prodaje na odlog, saj ima zaradi splošnega povečanja plačilne nediscipline in upada prodaje precej kupcev skupine Petrol težave s financiranjem poslovanja.

Skupina Petrol je sposobna v vsakem trenutku izpolniti vse dospelje obveznosti. Uspešno poslovanje skupine Petrol zagotavlja dolgoročno plačilno sposobnost skupine in povečuje njen lastniški kapital.

V letu 2012 je skupina Petrol pridobila več kot 200 mio EUR dolgoročnih virov. Med drugim je v matična družba začetku junija 2012 podpisala pogodbi za dve t.i. Schuldscheindarlehen posojili v skupni višini 30 mio EUR. Konec junija 2012 je za odvisno družbo na Hrvaškem pridobila dolgoročni

kredit v višini 50 mio EUR za dobo 10 let na osnovi zavarovalne police SID banke d.d. V decembru 2012 pa je že tretjič uspešno prodala novo izdajo obveznic PET3 v višini 30,16 mio EUR.

Na področju kratkoročnega financiranja je matična družba konec marca 2012 uspešno izvedla prvo izdajo komercialnih zapisov družbe v višini 50 mio EUR, konec septembra pa še drugo izdajo komercialnih zapisov družbe v višini 45,8 mio EUR. Tako prva kot druga zaporedna izdaja komercialnih zapisov sta bili uspešno sprejeti s strani investitorjev, čeprav je bila pri drugi izdaji ponujena obrestna mera znižana s 4,1 odstotka na 3,8 odstotka.

Sklenitve posojil ter uspešna izdaja obveznic in komercialnih zapisov kažejo na veliko zaupanje in ugled, ki ga skupina Petrol uživa na mednarodnih in domačih finančnih trgih.

Obrestna tveganja

Izpostavljenost obrestnemu tveganju skupina Petrol spremlja tekoče. Obvladujoča družba ima dolgoročne kredite z variabilno obrestno mero vezane na EURIBOR. Povprečna vrednost EURIBOR-ja je bila v letu 2012 bistveno nižja kot konec leta 2011 in tako ostaja še vedno na zelo nizkih ravneh. Skupna obrestna mera, po kateri se zadolžuje skupina Petrol, je tako konec leta 2012 nižja kot konec leta 2011. Razlog je predvsem v nižjem EURIBOR-ju in v obrestni meri za kratkoročno zadolževanje, kjer dosegla skupina Petrol zelo konkurenčne nivoje.

Za zavarovanje obrestne izpostavljenosti skupina Petrol del variabilne obrestne mere spremeni v fiksno z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Obrestno izpostavljenost lahko zavaruje do višine 75 odstotkov neto obrestne pozicije skupine Petrol. Pri odločitvi o dodatnem zavarovanju upošteva napovedi gibanj obrestnih mer in se glede na tržne razmere odločimo, kdaj in s katerimi instrumenti bomo izvedli zavarovanje. V letu 2012 jer skupina Petrol sklepala obrestna zavarovanja v povezavi z najemom novih dolgoročnih kreditov, kjer je del kredita z variabilno obrestno mero spremenila v fiksno. Poleg tega je izdala komercialne zapise s fiksno obrestno mero in najela eno od obeh posojil *Schuldscheindarlehen* s fiksno obrestno mero. Skupen znesek sklenjenih obrestnih zavarovanj v letu 2012 je bil 132 mio EUR.

2.2. Tveganja, povezana s komercialnimi zapisi

Likvidnost komercialnih zapisov

Kljub temu, da bodo komercialni zapisi uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, ni nobenega zagotovila, da se bo razvilo aktivno trgovanje s komercialnimi zapisi, oziroma da bo aktivno trgovanje s komercialnimi zapisi trajalo do končne dospelosti komercialnih zapisov. V primeru, da ne bo aktivnega trgovanja s komercialnimi zapisi, lahko to negativno vpliva na tržno ceno in likvidnost komercialnih zapisov.

Tveganje neplačila

Komercialni zapisi niso posebej zavarovani ali garantirani. Za obveznosti iz komercialnih zapisov jamči izdajatelj z vsem svojim premoženjem. V primeru stečaja ali likvidacije izdajatelja bi bilo poplačilo terjatev imetnikov komercialnih zapisov izenačeno s poplačilom terjatev ostalih nezavarovanih in nepodrejenih upnikov izdajatelja.

Tveganje spremembe obrestne mere

Komercialni zapisi se ob izdaji vplačajo z diskontom upoštevaje nespremenljivo obrestno mero in ne prinašajo obresti, tako da je višina obveznosti iz komercialnih zapisov ob zapadlosti fiksno določena ter ni izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere.

Tveganje spremembe prodajne cene na organiziranem trgu

Gibanje prodajne cene komercialnih zapisov na organiziranem trgu je odvisno od ponudbe in povpraševanja po komercialnih zapisih ter od gibanja obrestnih mer na trgu. Presežno povpraševanje po komercialnih zapisih bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene komercialnih zapisov, presežna ponudba pa do znižanja prodajne cene komercialnih zapisov. V primeru zvišanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki komercialnih zapisov zahtevali višjo donosnost komercialnih zapisov, kar bi lahko vodilo do znižanja prodajne cene komercialnih zapisov na organiziranem trgu. V primeru znižanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki komercialnih zapisov pričakovali nižjo donosnost komercialnih zapisov, kar bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene komercialnih zapisov na organiziranem trgu.

3. INFORMACIJE O KOMERCIALNIH ZAPISIH, KI SO PREDMET UVRSTITVE V TRGOVANJE NA ORGANIZIRANEM TRGU

3.1. Opis vrednostnega papirja

Tip vrednostnega papirja

Instrument denarnega trga – 180-dnevni komercialni zapis z oznako PEK03 in ISIN SI0032500546.

Velikost izdaje komercialnih zapisov

Skupna nominalna vrednost celotne izdaje komercialnih zapisov je 60.000.000,00 EUR.

Komercialni zapisi so izdani v nominalni vrednosti 1.000,00 EUR vsak. Celotna izdaja komercialnih zapisov obsega 60.000 apoenov po 1.000,00 EUR.

3.2. Zakonodaja, na podlagi katere so bili vrednostni papirji ustvarjeni

Komercialni zapisi so izdani na podlagi slovenske zakonodaje. Za reševanje morebitnih sporov v zvezi s komercialnimi zapisi je pristojno stvarno pristojno sodišče v Ljubljani.

3.3. Oblika vrednostnih papirjev

Komercialni zapisi se glasijo na ime, so izdani v nematerializirani obliki ter vpisani v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se vodi pri KDD.

3.4. Plačilno sredstvo pri izdaji komercialnih zapisov

Komercialni zapisi so vplačljivi v valuti EUR.

3.5. Razvrščanje komercialnih zapisov

Komercialni zapisi ne vsebujejo klavzul, ki bi vplivale na razvrščanje ali podrejanje kakršnimkoli drugim trenutnim ali prihodnjim obveznostim izdajatelja.

3.6. Opis pravic, povezanih s komercialnimi zapisi

3.6.1. Status obveznosti iz komercialnih zapisov

Komercialni zapisi niso posebej zavarovani ali garantirani. Za obveznosti iz komercialnih zapisov jamči izdajatelj z vsem svojim premoženjem.

3.6.2. Druge pravice iz komercialnih zapisov

Komercialni zapisi dajejo upravičencem terjatev do plačila nominalne vrednosti ob dospelosti, pravico razpolaganja s komercialnimi zapisi oziroma zastavitve komercialnih zapisov ter druge pravice v skladu z veljavnimi predpisi o vrednostnih papirjih.

Drugih pravic, vključno z možnostjo zamenjave za druge vrste vrednostnih papirjev, komercialni zapisi ne zagotavljajo. Komercialni zapisi ne dajejo pravice do udeležbe pri dobičku izdajatelja. Komercialni zapisi ne vsebujejo klavzul, s katerimi bi si izdajatelj zagotovil pravico do odpoklica komercialnih zapisov pred njihovo dospelostjo. Imetnik komercialnih zapisov nima pravice zahtevati od izdajatelja predčasnega unovčenja svojih terjatev iz naslova komercialnih zapisov oziroma unovčenja terjatev iz naslova komercialnih zapisov pred njihovo dospelostjo.

3.6.3. Zaveze in omejitve v zvezi z izdajo komercialnih zapisov

V zvezi z izdajo komercialnih zapisov se izdajatelj ne zavezuje oziroma omejuje glede svojih politik poslovanja.

3.7. Obrestna mera in način izračuna obresti

Obrestna mera znaša 3,80% letno.

Komercialni zapis je diskontni vrednostni papir. Obresti so obračunane vnaprej ter se ob vplačilu komercialnega zapisa odštejejo v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa.

Obresti se izračunajo z uporabo navadnega obrestnega obračuna in dekurzivnega načina obrestovanja, pri čemer se upošteva dejansko število dni do dospelosti in 360 dni v letu. Obresti so zaokrožene na dve decimalni mesti in se obračunajo za obrestno obdobje, ki se začne dne 27.3.2013 in konča na dan dospelosti komercialnega zapisa dne 23.9.2013.

Način izračuna obresti poteka v skladu z naslednjo formulo:

$$O = (N - PC)$$

O = obresti v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa, ki pripadajo posameznemu investitorju, v EUR

N = nominalna vrednost komercialnega zapisa, v EUR

PC = prodajna cena komercialnega zapisa v primarni prodaji, v EUR

Komercialni zapisi se kupujejo z diskontom od nominalne vrednosti. Prodajna cena komercialnega zapisa v prvi prodaji, oziroma teoretična vrednost komercialnega zapisa na posamezen dan do njegove dospelosti, se izračuna s formulo, ki je navedena v poglavju 4. predstavitvenega dokumenta.

3.8. Način in obdobje izplačila obveznosti

Obveznosti iz komercialnih zapisov se izplačujejo v EUR.

Ni izplačila obresti. Obresti so obračunane vnaprej ter se ob vplačilu komercialnega zapisa odštejejo v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa.

Obveznosti iz naslova komercialnega zapisa so izplačane ob dospelosti dne 23.9.2013 v znesku nominalne vrednosti komercialnega zapisa. Izplačilo se izvede v celoti v enkratnem znesku.

Izdajatelj bo obveznosti iz komercialnih zapisov izplačeval na podlagi evidence lastništva v centralnem registru vrednostnih papirjev pri KDD na račune evidentiranih imetnikov komercialnih zapisov oziroma njihovih pooblaščenecov ali na račune drugih upravičencev na dan dospelosti obveznosti. Drugačna oblika unovčevanja terjatev iz dospelih obveznosti komercialnih zapisov je mogoča samo na podlagi izdajateljevega obvestila glede načina unovčevanja obveznosti iz komercialnih zapisov.

Upravičenec do izplačila obveznosti iz komercialnega zapisa je oseba, ki je zakoniti imetnik komercialnega zapisa ali druga upravičena oseba, ki je po stanju centralnega registra štiri delovne dneve pred dnevom dospelosti obveznosti vpisana v centralnem registru KDD

Če upravičenec komercialnih zapisov na dan dospelosti terjatev iz naslova komercialnih zapisov ne dobi sredstev na svoj račun, mora o tem takoj obvestiti izdajatelja in mu sporočiti podatke o pravilnem računu oziroma druge ustrezne podatke, ki izdajatelju omogočajo nakazilo na račun upravičenca komercialnih zapisov. Sredstva iz naslova dospelih obveznosti iz komercialnih zapisov se v primeru nepopolnih podatkov o upravičencu, ki izdajatelju ne omogočajo nakazila sredstev iz naslova dospelih obveznosti iz komercialnih zapisov na način, določen v skladu s tem predstavitvenim dokumentom, ali na drug način, ki ga določi izdajatelj v skladu s predpisi, od dne dospelosti komercialnih zapisov naprej ne obrestujejo.

Če dan dospelosti obveznosti iz komercialnih zapisov ni delovni dan v Republiki Sloveniji, se plačila izvedejo prvi naslednji delovni dan po dnevu dospelosti takšnega plačila. V tem primeru upravičencu komercialnih zapisov ne pripadajo obresti za čas od dospelosti obveznosti iz komercialnih zapisov do prvega naslednjega delovnega dne. Delovni dan pomeni dan, na katerega je v Republiki Sloveniji mogoče izvrševati plačila v domačem denarju v običajnem delovnem času in ki ni sobota, nedelja, državni praznik ali drug dela prost dan.

V skladu z Obligacijskim zakonikom zastarajo pravice zahtevati izpolnitev plačila obveznosti iz komercialnih zapisov v petih letih od njihove dospelosti.

3.9. Zastopanje imetnikov komercialnih zapisov

V razmerju do izdajatelja nobena organizacija ne zastopa imetnikov komercialnih zapisov.

3.10. Način izdaje komercialnih zapisov

Uprava izdajatelja je dne 7.3.2013 sprejela sklep o tretji zaporedni izdaji komercialnih zapisov družbe Petrol d.d., Ljubljana z oznako PEK03 ter dne 22.3.2013 še ugotovitveni sklep o končni skupni nominalni vrednosti izdaje in številu apoenov komercialnih zapisov PEK03.

Namen izdaje komercialnih zapisov je tekoče kratkoročno financiranje poslovanja izdajatelja ter razpršitev baze kratkoročnih dolžniških investitorjev med banke in institucionalne investitorje.

Komercialni zapisi so bili izdani v okviru postopka javne ponudbe, za katero ni potrebno uporabiti pravil o objavi prospekta ter drugih pravil v zvezi s ponudbo vrednostnih papirjev javnost, kakor jih predpisuje ZTFI v 2. poglavju.

Komercialni zapisi so bili dne 3.4.2013 izdani v nematerializirani obliki z vpisom na račune imetnikov komercialnih zapisov pri KDD, v skladu s pravili KDD.

3.11. Prenos komercialnih zapisov

Po izdaji komercialnih zapisov so komercialni zapisi prosto prenosljivi v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi ter pravili poslovanja KDD.

3.12. Informacije o davkih

Spodnji opis obdavčitve obresti, doseženih ob odsvojitvi komercialnega zapisa (diskontiranega vrednostnega papirja) pred njegovo dospelostjo ali pri odkupu komercialnega zapisa pred ali ob njegovi dospelosti je splošnega značaja in ni mišljen kot pravni ali davčni nasvet posameznemu pridobitelju oziroma odsvojitelju komercialnega zapisa in ga ni mogoče šteti kot celovit opis vseh davčnih posledic, ki so lahko pomembne za imetnike komercialnih zapisov. Opis je pripravljen na podlagi slovenskih davčnih predpisov, ki so veljavni v času priprave tega dokumenta. Izdajatelj opozarja, da se zakonodaja lahko spremeni, in da na njihov davčni položaj lahko vplivajo tudi tuji davčni predpisi. Za osebe, ki so v dvomu glede obdavčitve obresti od komercialnih zapisov ali davkov, ki se plačajo pri razpolaganju z njimi, je priporočljivo, da se o tem posvetujejo z ustreznimi usposobljenimi svetovalcem.

3.12.1. Obdavčitev obresti

(a) Pravne osebe

Obresti, dosežene ob odsvojitvi komercialnega zapisa pred njegovo dospelostjo ali pri odkupu komercialnega zapisa pred ali ob njegovi dospelosti, so sestavni del dohodkov in se kot take upoštevajo pri določitvi davčne osnove za davek od dohodkov pravnih oseb zavezanca rezidenta ali poslovne enote zavezanca nerezidenta v Sloveniji. Splošna davčna stopnja za davek od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji za leto 2013 je 17%, za leto 2014 16%, od vključno leta 2015 dalje pa 15%.

Glede na to, da bodo komercialni zapisi uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu Ljubljanske borze d.d., Ljubljana, da ne vsebujejo opcije zamenjave za lastniški vrednostni papir in da je njihova izdajateljica gospodarska družba, ki je ustanovljena v skladu s predpisi v Sloveniji, obresti, ki jih prejme pravna oseba, ki ni rezident Slovenije za davčne namene in v Sloveniji nima poslovne enote nerezidenta, v Sloveniji ne bodo predmet obdavčitve z davčnim odtegljajem.

(b) Fizične osebe

Davčna osnova od obresti, doseženih ob odsvojitvi komercialnega zapisa (diskontiranega vrednostnega papirja) pred njegovo dospelostjo ali pri odkupu komercialnega zapisa pred ali ob njegovi dospelosti, je enaka obrestim, obračunanim za obdobje od dneva pridobitve do dneva odsvojitve ali odkupa komercialnega zapisa. Višina obresti se določi po metodi enakomernega (konstantnega) donosa. Za odkup komercialnega zapisa se šteje tudi njegova unovčitev. Davčna osnova je tako enaka obrestim, obračunanim oziroma »natečenim« v obdobju imetništva komercialnega zapisa, ne glede na nabavno oziroma prodajno ceno komercialnega zapisa, če je ta pridobljen oziroma odsvojen na sekundarnem trgu.

Od obresti, ki jih doseže fizična oseba – rezident Slovenije, se plača dohodnina po stopnji 25%. Glede na to, da bodo komercialni zapisi uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu Ljubljanske borze d.d., Ljubljana, da ne vsebujejo opcije zamenjave za lastniški vrednostni papir in da je njihova izdajateljica gospodarska družba, ki je ustanovljena v skladu s predpisi v Sloveniji, nerezidenti ne plačujejo dohodnine od obresti od teh komercialnih zapisov v Sloveniji.

Fizična oseba, ki je zavezanec za plačilo dohodnine od obresti in prejme izplačane obresti, ne da bi bil pri izplačilu odtegnjen obračunani znesek dohodnine, je dolžna do 15. dne po koncu koledarskega trimesečja, v katerem je prejela izplačilo, vložiti napoved za odmero dohodnine od obresti in po prejemu odločbe plačati odmerjeni znesek davka.

3.12.2. Obdavčitev dobička iz kapitala

Pravne osebe

Dobiček, dosežen s prodajo komercialnih zapisov, je sestavni del obdavčljivih dohodkov zavezancev za davek od dohodkov pravnih oseb - rezidentov in nerezidentov, ki dosegajo dohodke z opravljanjem dejavnosti oziroma poslov v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji.

Fizične osebe

V skladu z Zakonom o dohodnini se dohodnine ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi komercialnih zapisov.

Ne glede na navedeno se v primeru, če je takšen dobiček dosežen kot del dohodka iz dejavnosti fizične osebe, ki je rezident Slovenije za davčne namene, takšen dohodek upošteva pri določitvi letne davčne osnove za davek od dohodka iz dejavnosti.

3.12.3. Davek na dodano vrednost

V skladu z določili Zakona o DDV so transakcije z vrednostnimi papirji oproščene plačila DDV.

Obresti od komercialnih zapisov po zakonu niso predmet obdavčitve, zato se od njih DDV ne obračunava in ne plačuje.

4. POGOJI PRVE PRODAJE

Komercialni zapisi so bili izdani v okviru postopka javne ponudbe, za katero ni potrebno uporabiti pravil o objavi prospekta ter drugih pravil v zvezi s ponudbo vrednostnih papirjev javnost, kakor jih predpisuje ZTFI v 2. poglavju.

V prvi prodaji je celotno izdajo komercialnih zapisov vpisalo 46 kupcev.

Komercialni zapisi se kupujejo z diskontom od nominalne vrednosti. Prodajna cena komercialnega zapisa v prvi prodaji, oziroma teoretična vrednost komercialnega zapisa na posamezen dan do njegove dospelosti, se izračuna na podlagi odstotka nominalne vrednosti komercialnega zapisa z uporabo naslednje formule:

$$PC = PC_T \times N$$

$$N = 1.000,00 \text{ EUR}$$

$$PC_T = \frac{100}{\left(1 + OM \times \frac{d}{360}\right)}$$

- PC = prodajna cena komercialnega zapisa v prvi prodaji, v EUR
PC_T = prodajna cena komercialnega zapisa, izražena v obliki tečaja, v %
N = nominalna vrednost komercialnega zapisa, v EUR
d = število dni do dospelosti izdaje komercialnega zapisa
360 = število dni v letu
OM = letna obrestna mera komercialnega zapisa, izražena v %

Nominalna vrednost komercialnega zapisa je v obliki tečaja izražena v višini 100%, prodajna cena komercialnega zapisa v obliki tečaja pa v odstotku te vrednosti. Prodajna cena komercialnega zapisa v prvi prodaji v obliki tečaja je bila zaokrožena na tri decimalke in je na dan 27.3.2013 (180 dni do dospelosti) znašala 98,135%.

5. MESTO TRGOVANJA

S komercialnimi zapisi se bo trgovalo na organiziranem trgu Ljubljanske borze, in sicer na segmentu Trg obveznic - Instrumenti denarnega trga - Komercialni zapisi.

Razen organiziranega trga vrednostnih papirjev, ki poteka preko Ljubljanske borze, v Sloveniji ni drugega organiziranega trga vrednostnih papirjev, kjer bi se trgovalo z vrednostnimi papirji.

Izdajatelj ni sklenil dogovora z nobenim subjektom v zvezi s posredovanjem na sekundarnem trgu in zagotavljanjem likvidnosti komercialnih zapisov.

NLB d.d. pripravlja in izvaja aktivnosti v zvezi z uvrstitvijo komercialnih zapisov v trgovanje na organiziranem trgu.

6. ZAKONITI REVIZORJI

Revizor izdajatelja za poslovna leta 2010, 2011 in 2012 je bila revizijska družba KPMG Slovenija, Podjetje za revidiranje, d.o.o., Železna cesta 8a, 1000 Ljubljana, Slovenija.

7. PODATKI O IZDAJATELJU

7.1. Opis izdajatelje dejavnosti

Skupina Petrol je največja slovenska energetska skupina, ki prerašča v pomembnega regionalnega ponudnika celostnih energetskih in okoljskih proizvodov ter storitev. Skupina pokriva in povezuje štiri poslovna področja – naftno-trgovsko dejavnost, plinsko in toplotno dejavnost, dejavnost elektrike ter dejavnost okoljskih in energetskih rešitev.

Primarno področje delovanja skupine Petrol ostaja naftno-trgovska dejavnost. Tu skupina Petrol nadgrajuje vodilno vlogo na domačem trgu s pospešeno širitvijo poslovanja na tuje trge. Lokacijsko razvejana in strateško postavljena mreža bencinskih servisov, ki voznikom ponuja več kot le servisno mesto, je ena njenih poglobitvenih konkurenčnih prednosti.

Energetske prednosti, gospodarnost uporabe in zniževanje negativnih učinkov na okolje so ob celoviti oskrbi trije poglobitveni razlogi za uspešno širitev ponudbe in prodaje plina.

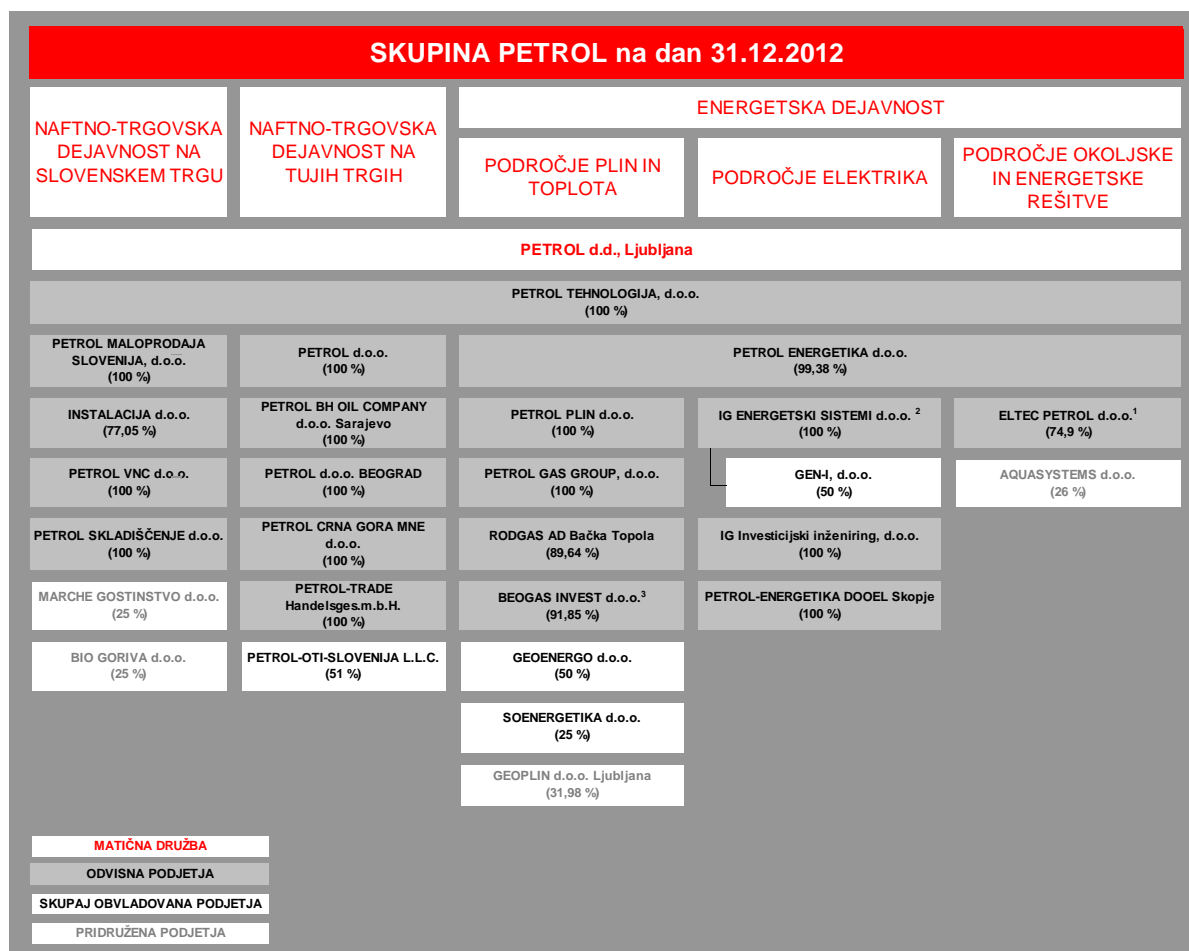
V zadnjih letih daje skupina Petrol vedno večji poudarek tudi upravljanju sistemov za daljinsko ogrevanje, zato je aktivna tudi na pridobivanju koncesij na tem področju.

Strateška usmeritev skupine Petrol je tudi širitev na trg električne energije, zato ta segment poslovanja beleži zelo hitro rast.

Na področju dejavnosti okoljskih in energetskih rešitev se skupina Petrol ukvarja z upravljanjem naprav za čiščenje komunalnih odpadnih voda in opravljanjem gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih voda, z energetske izrabo odpadkov ter z zagotavljanjem celovite ponudbe energentov, energetskih storitev in svetovanja.

Skupino Petrol poleg obvladujoče družbe Petrol d.d., Ljubljana sestavlja na dan 31.12.2012 še devet domačih in deset tujih odvisnih družb, tri skupaj obvladovana podjetja in štiri pridružena podjetja. Skupina Petrol je prisotna na osmih trgih, v Sloveniji in državah JV Evrope.

Shema podjetij v skupini Petrol z deleži lastništva družbe Petrol d.d., Ljubljana:

¹ ELTEC PETROL d.o.o. ima hčerinski družbi: Energoglobal d.o.o. (v januarju 2013 preimenovana v Eltec Petrol Hrvatska d.o.o.) in El-Tec Mulej, d.o.o., Niš (ima hčerinsko družbo Sagax d.o.o., Beograd)

² IG ENERGETSKI SISTEMI d.o.o. ima poleg družbe GEN-I, d.o.o. še naslednji hčerinski družbi: IG AP d.o.o. in Vitales energie biomasse Italia s.r.l.

³ Beogas Invest d.o.o. ima še naslednji hčerinski družbi: Beogas d.o.o. in Domingas d.o.o. Družba Cypet Oils Ltd. je v postopku likvidacije.

V januarju 2013 je bila prodana družba Petrol VNC d.o.o.

Družba Petrol d.d., Ljubljana je največji samostojni subjekt v skupini Petrol in je neposredno oziroma posredno največji družbenik v večini članic skupine Petrol. Prav tako izdajatelj ni neposredno in/ali posredno pomembno odvisen od ostalih subjektov znotraj skupine Petrol. Temeljna dejavnost matične družbe Petrol d.d., Ljubljana je trgovanje z naftnimi proizvodi in dopolnilnim asortimentom ter storitvami, poleg tega pa se ukvarja tudi s plinsko, električno, ostalo energetske in okoljske dejavnostjo.

7.2. Poslovanje izdajatelja v letu 2012

Poudarki poslovanja v letu 2012:

SKUPINA PETROL	EM	DOSEŽENO		Indeks 2012 / 2011
		2012	2011	
Čisti prihodki od prodaje	mio EUR	3.754,0	3.270,4	115
Kosmati poslovni izid	mio EUR	328,3	325,7	101
Poslovni izid iz poslovanja	mio EUR	84,9	81,0	105
Čisti poslovni izid	mio EUR	53,9	52,3	103
Kapital	mio EUR	433,7	441,6	98
Bilančna vsota	mio EUR	1.571,5	1.537,0	102
EBITDA ¹	mio EUR	123,0	115,6	106
EBITDA / povprečna osnovna sredstva	%	15,4	16,5	93
EBITDA / kosmati poslovni izid	%	37,5	35,5	105
Stroški iz poslovanja / kosmati poslovni izid	%	76,8	77,2	100
Neto dolg / kapital ²		1,34	1,25	108
Čisti poslovni izid na delnico ³	EUR	26,2	25,4	103
Tečaj na zadnji trgovalni dan leta		236,4	155,1	152
Količinska prodaja proizvodov iz nafte	mio t	2,5	2,4	107
Količinska prodaja utekočinjenega naftnega plina	tisoč t	63,5	56,4	113
Količinska prodaja zemeljskega plina	mio m ³	128,8	114,1	113
Prodaja električne energije	TWh	2,4	1,1	225
Prihodki od prodaje trgovskega blaga	mio EUR	472,2	441,7	107
Naložbe v stalna sredstva	mio EUR	117,4	82,1	143
Število bencinskih servisov na zadnji dan obdobja		462	454	102
Število zaposlenih (skupaj z zaposlenimi na bencinskih servisih v upravljanju) na zadnji dan obdobja		3.818	3.897	98
1 EBITDA = poslovni izid iz poslovanja + stroški amortizacije brez ekološke amortizacije				
2 Neto zadolženost / kapital = (dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti - denar in denarni ekvivalenti) / kapital				
3 Čisti poslovni izid na delnico = čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe/tehtano povprečno št. izdanih navadnih delnic brez lastnih delnic				

Na poslovno okolje sta v letu 2012 še vedno vplivali finančna kriza in gospodarska recesija, ki sta posebej negativno vplivali na gospodarska gibanja v gradbeništvu, trgovini in prometu, ki sodijo med večje kupce naftnih derivatov in ostalih energentov. Stopnjevali sta se nelikvidnost in plačilna nedisciplina. Skupina Petrol je predvideni vpliv zaostrenih gospodarskih razmer na poslovanje upoštevala že pri pripravi načrta poslovanja za leto 2012. Sistem za obvladovanje tveganj Skupini omogoča, da se na dogajanja v poslovnem okolju hitro odzove.

Za zmanjševanje negativnih vplivov gospodarske recesije in zaostrene finančne situacije je skupina Petrol v letu 2012 izvajala naslednje ukrepe:

- poostren nadzor nad terjatvami in kreditno izpostavljenostjo do kupcev,
- optimiziranje obsega obratnih sredstev, pri čemer se zaloge naftnih derivatov ohranja v obsegu, ki zagotavlja varno poslovanje, in
- ohranjanje kreditnih linij pri širokem naboru bank, tako doma kot v tujini, kar omogoča nemoteno zagotavljanje likvidnosti skupine Petrol.

Na poslovanje skupine Petrol pomembno vplivata gibanje cen surove nafte in izpostavljenost tečajnim tveganjem. Model oblikovanja cen naftnih derivatov sicer večji del cenovne in valutne izpostavljenosti oziroma gibanja razmerja med dolarjem in evrom prenaša na trg, medtem ko je preostali del izpostavljenosti redno nadziran in omejen s sklepanjem izvedenih finančnih instrumentov.

Skupina Petrol je v letu 2012 ustvarila 3.754,0 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, ki so 15 odstotkov višji kot v letu 2011, kar je rezultat višje prodaje in višjih cen naftnih derivatov.

Kosmati poslovni izid od prodaje je znašal 328,3 mio EUR, kar je 1 odstotek več kot v letu 2011. Na višino kosmatega poslovnega izida v letu 2012 so v primerjavi z realizacijo v letu 2011 vplivali:

- 10 odstotkov višja količinska prodaja pogonskih goriv (motorni bencini in dizelsko gorivo),
- 7 odstotkov višji prihodki od prodaje trgovskega blaga,
- 13 odstotkov višja količinska prodaja utekočinjenega naftnega plina,
- 13 odstotkov višja količinska prodaja zemeljskega plina,
- 11 odstotkov nižja količinska prodaja toplotne energije in
- 7 odstotkov nižja količinska prodaja ekstra lahkega kurilnega olja.

Dodatno je imela skupina Petrol v letu 2012 med finančnimi postavkami evidentiran neto dobiček blagovnih zamenjav in tečajnih razlik, ki je vsebinsko povezana s kosmatim poslovnim izidom naftnih derivatov, v letu 2011 pa je bil neto učinek blagovnih zamenjav in tečajnih razlik negativen. Kosmati poslovni izid, prilagojen za neto učinek blagovnih zamenjav in tečajnih razlik, je od doseženega v letu 2011 višji za 5 odstotkov.

Stroški iz poslovanja skupine Petrol so v letu 2012 znašali 252,2 mio EUR. Kljub širitvi poslovanja skupine Petrol so stroški ostali v višini realiziranih v letu 2011, kar je dokaz optimizacije poslovanja.

Stroški materiala so se v primerjavi z letom 2011 znižali za 12 odstotkov, predvsem na račun nižjih stroškov energije zaradi izločitve dejavnosti transporta iz družbe Petrol d.o.o. zunanjemu izvajalcu. Stroški storitev so znašali 116,3 mio EUR in so se glede na leto 2011 znižali za 1 odstotek. Najvišjo postavko med stroški storitev predstavljajo stroški nadomestil upravljavcem bencinskih servisov, ki znašajo 30,2 mio EUR in so se v primerjavi s preteklim letom znižali za 3 odstotke, predvsem na račun prenosa upravljanja bencinskih servisov na Hrvaškem v odvisno družbo Petrol d.o.o. v zadnjem kvartalu leta. Drugo največjo postavko med stroški storitev predstavljajo stroški transportnih storitev, ki so znašali 26,4 mio EUR in so se v primerjavi z letom prej znižali za 8 odstotkov, deloma na račun optimizacije prevozov kosovnega in ostalega trgovskega blaga ter zaradi spremenjenih nabavnih pogojev, ki vključujejo stroške transporta že v nabavni ceni. Stroški storitev vzdrževanja osnovnih sredstev so znašali 10,4 mio EUR in so se v primerjavi s preteklim letom povečali. Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev so se povečali zaradi najema novih kreditov in bančnih garancij. Stroški svetovalnih storitev so se povečali predvsem na račun novih družb v skupini Petrol in višjih stroškov študentskega dela. Prispevek za poslovanje ob avtocestah se je povečal zaradi novega bencinskega servisa in zaradi usklajevanja prispevka z rastjo cen življenjskih potrebščin. Stroški podizvajalcev so se povišali zaradi vključitve novih družb v skupino Petrol. Stroški sejmov, reklame in reprezentance so nižji zaradi racionalizacije stroškov, stroški najemnin so nižji zaradi vključitve družbe Instalacija d.o.o. v skupino Petrol, kar pa je vplivalo na povečanje nekaterih drugih kategorij stroškov (amortizacija, delo). Višji so stroški zavarovanj, predvsem na račun zavarovanja terjatev. V primerjavi z letom 2011 so se povečali še stroški nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in stroški storitev varstva okolja. Stroški amortizacije so bili v primerjavi z letom 2011 višji za 9 odstotkov, predvsem zaradi novih bencinskih servisov in širitve poslovanja ob koncu leta 2011. Stroški dela so za 8 odstotkov višji od realizacije v letu 2011, predvsem zaradi širitve poslovanja in zakonsko določene rasti plač ter prenosa upravljanja bencinskih servisov na Hrvaškem v družbo Petrol d.o.o. Drugi stroški so se v primerjavi z letom 2011 znižali predvsem zaradi nižjih odpisov osnovnih sredstev.

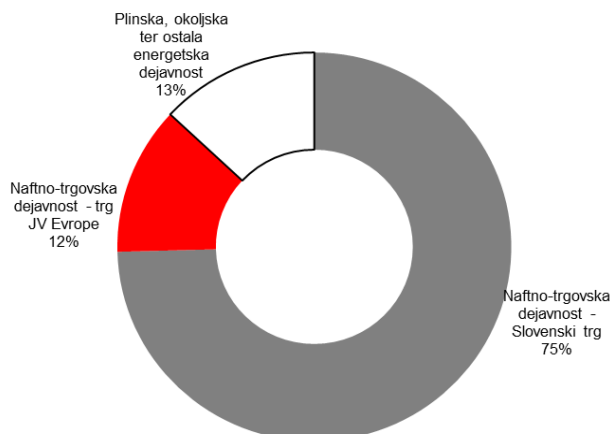
Drugi poslovni prihodki so v primerjavi z letom 2011 višji za 30 odstotkov, predvsem na račun izločitve dejavnosti transporta iz družbe Petrol d.o.o. zunanjemu izvajalcu storitev.

Poslovni izid iz poslovanja je v letu 2012 znašal 84,9 mio EUR, kar je 5 odstotkov več kot v letu 2011. EBITDA¹ je bil realiziran v višini 123,0 mio EUR in je 6 odstotkov višji od doseženega v letu 2011.

¹ EBITDA = dobiček iz poslovanja + stroški amortizacije brez ekološke amortizacije

EBITDA skupine Petrol po dejavnostih:

V primerjavi z letom 2011 so nižji deleži dobičkov iz naložb, vrednotenih po kapitalski metodi, predvsem na račun nižjega pripisanega dobička Geoplina ter zaradi Instalacije d.o.o., ki je konec preteklega leta zaradi pridobitve prevladujočega vpliva postala odvisna družba v skupini Petrol.

Skupina Petrol je imela v letu 2012 25,9 mio EUR neto finančnih odhodkov, kar je 30 odstotkov manj kot v letu 2011. V primerjavi z letom 2011 so nižji neto odhodki iz blagovnih zamenjav in tečajnih razlik. Konec leta 2012 so se ponovno vrednotile naložbe in na tej osnovi opravile slabitve naložb v skupni višini 1,3 mio EUR, kar je precej manj kot v letu 2011 ko je bila opravljena slabitev naložbe v Istrabenz d.d. Skupini Petrol je iz naslova previdnosti tudi v letu 2012 evidentirala popravke terjatev, ki so precej nižji kot v preteklem letu, hkrati pa je na račun odprave in izterjave popravkov terjatev evidentirala višje prihodke kot v letu prej. Zaradi obveznosti za nakupe novih družb in višje zadolženosti pa so se v primerjavi s preteklim letom povečali neto odhodki za obresti.

Poslovni izid pred davki je bil dosežen v višini 68,0 mio EUR, kar je 24 odstotkov več kot v letu 2011. Čisti poslovni izid poslovnega leta je bil dosežen v višini 53,9 mio EUR, kar je 3 odstotke več kot v letu 2011.

Celotna sredstva skupine Petrol so na zadnji dan leta 2012 znašala 1.571,5 mio EUR, kar je 2 odstotka več kot konec leta 2011.

Najpomembnejšo postavko med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva, ki znašajo 794,5 mio EUR, in dolgoročne naložbe v skupaj obvladovane in pridružene družbe, ki znašajo 140,7 mio EUR.

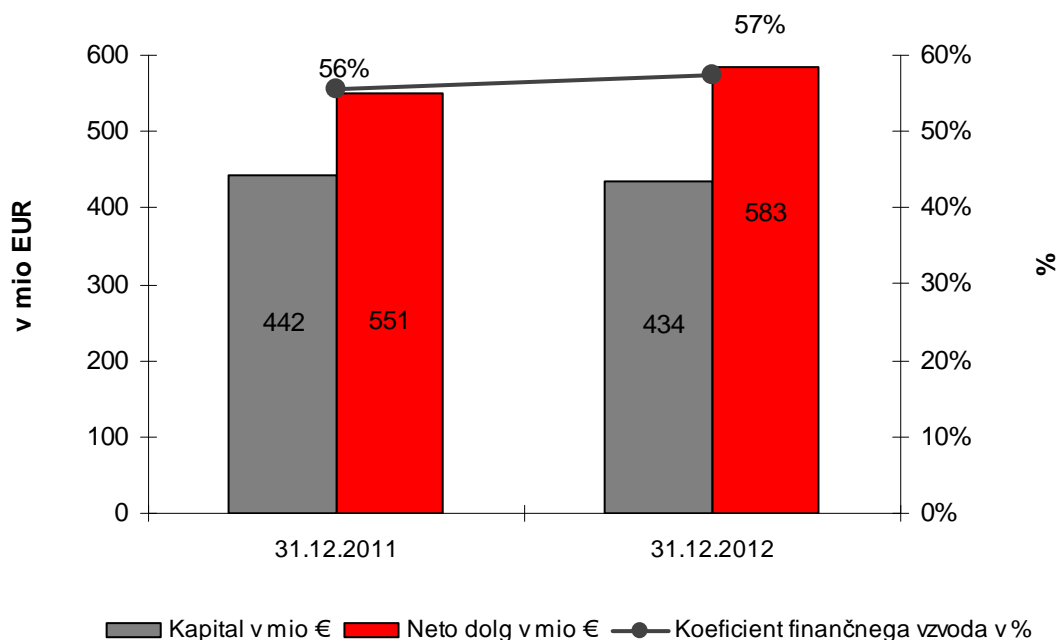
Obvladovanju kratkoročnih sredstev, ki predstavljajo 37 odstotkov sredstev skupine Petrol, Skupina posveča veliko pozornosti. Obseg obratnih sredstev vpliva na obseg zadolževanja tako pri dobaviteljnih kot pri bančnih institucijah. Ker pa ima Skupina zagotovljeno kratkoročno kreditiranje doma in v tujini, se lahko hitro odziva na spremembe obsega obratnih sredstev. Poslovne terjatve so na zadnji dan leta 2012 glede na stanje konec leta 2011 v isti višini, medtem ko je vrednost zalog precej višja kot leto prej. Razlog za rast zalog je predvsem v višji količinski zalogi.

Višje zaloge so vplivale tudi na daljšo vezavo denarnih sredstev v poslovanju glede na leto 2011. Na zadnji dan obravnavanega obdobja je tako imela skupina Petrol 92,8 mio EUR obratnega kapitala², kar je 11,9 mio EUR več kot konec leta 2011.

Vse to je vplivalo na višino in obseg denarnih tokov. Finančni tokovi iz poslovnih aktivnosti so v letu 2012 znašali 102,2 mio EUR, kar je 11,6 mio EUR več kot v letu 2011. Ustvarjena lastna sredstva je skupina Petrol uporabila za naložbene aktivnosti, izplačilo dividend in vračanje posojil, manjkajoča sredstva pa so bila zagotovljena pri bankah.

Razmerje med neto finančnimi obveznostmi³ in kapitalom (kazalnik neto D/K) je na zadnji dan leta 2012 znašalo 1,34, medtem ko je konec leta 2011 znašalo 1,25. Poslabšanje kazalnika je predvsem odraz investicijskih aktivnosti v letu 2011, ki so se odražale v večjih akvizicijah. Koeficient finančnega vzvoda⁴ je konec leta 2012 znašal 57 odstotkov, konec leta 2011 pa 56 odstotkov.

Kapital, neto dolg in koeficient finančnega vzvoda:

Finančni položaj skupine Petrol ostaja na visoki ravni kljub bistveno oteženim pogojem poslovanja, ko se povečujeta nelikvidnost in prezadolženost podjetij v Sloveniji in tujini ter se s tem slabša položaj Petrolovih kupcev. Z aktivnim dnevnim načrtovanjem denarnega toka in spremljanjem poslovanja naših kupcev ostaja Skupina visoko likvidna in izpolnjuje kriterije finančne stroke glede kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti.

Kapitalska politika, ki temelji na dolgoročnem maksimiranju donosov delničarjev, še vedno sodi med najpomembnejše cilje Petrolove razvojne strategije. Uprava družbe zagovarja dolgoročno stabilno politiko dividend, kar najbolj ustreza tudi dolgoročnim razvojnim potrebam družbe.

² Obratni kapital = poslovne terjatve + zaloge – kratkoročne poslovne obveznosti, brez obveznosti za nakup družb Instalacija d.o.o. in Petrol d.o.o.

³ Neto finančne obveznosti = kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti, zmanjšane za denar in denarne ekvivalente.

⁴ Finančni vzvod = neto dolg / (kapital + neto dolg).

Originalno poročilo neodvisnega revizorja o revidiranju računovodskih izkazov izdajatelja (konsolidirani in nekonsolidirani) za leto 2012 je objavljeno v letnem poročilu skupine Petrol in družbe Petrol d.d., Ljubljana za leto 2012, ki je javno objavljeno na internetni strani Petrola d.d., Ljubljana (<http://www.petrol.si>), kjer so objavljene tudi podrobnejše informacije v zvezi s poslovanjem izdajatelja, njegovo dejavnostjo ter njegovim pravnim in finančnim položajem.

7.3. Strateški cilji 2012 - 2016

Strateški poslovni načrt skupine Petrol za obdobje 2012 – 2016 je temeljni korporativni dokument, v katerem je skozi poslanstvo, vizijo, vrednote, cilje in strategije opredeljena poslovna prihodnost skupine Petrol za obdobje 2012 – 2016. V navedenem obdobju bo skupina Petrol sledila viziji postati nosilec kakovosti in razvoja celovite ponudbe energetike in "convenience" modela bencinskih servisov v JV Evropi z nadpovprečno zadovoljnimi kupci.

Strateška področja skupine Petrol:

- naftno-trgovska dejavnost na slovenskem trgu in trgih EU,
- naftno-trgovska dejavnost na trgih JV Evrope,
- energetska dejavnost, ki obsega področje prodaje in distribucije zemeljskega in utekočinjenega naftnega plina, toplote, elektrike ter področje energetskih in okoljskih rešitev.

Strateški trgi skupine Petrol:

- Slovenija in EU,
- Hrvaška,
- Bosna in Hercegovina,
- Srbija,
- Črna Gora,
- Kosovo.

Glavne strateške usmeritve razvoja skupine Petrol:

- visoka rast prodaje,
- povečevanje čistega dobička in dobičkovnosti poslovanja,
- povečevanje dodane vrednosti na zaposlenega,
- povečanje donosnosti sredstev,
- dolgoročna finančna stabilnost,
- usmeritev v kakovost.

Strateški cilji za leto 2016:

- čisti prihodki od prodaje bodo znašali 4,6 mrd EUR (povprečna letna stopnja rasti 5%),
- EBITDA bo znašal 177 mio EUR (povprečna letna stopnja rasti 9%),
- čisti poslovni izid bo znašal 91 mio EUR (povprečna letna stopnja rasti 12%),
- kazalnik zadolženosti (D/K) se bo znižal na 0,85,
- kazalnik neto dolg/denarni tok iz poslovanja pred spremembo obratnega kapitala se bo znižal na 3,4,
- naložbe v stalna sredstva v obdobju 2012 – 2016 bodo skupaj znašale 405 mio EUR,
- količinska prodaja proizvodov iz nafte bo znašala 2,8 mio ton (povprečna letna stopnja rasti 3%),
- prodaja zemeljskega plina bo znašala 152 mio m³ (povprečna letna stopnja rasti 7%),
- prodaja električne energije bo znašala 5.022 mio kWh (povprečna letna stopnja rasti 36%),
- prihodki od prodaje trgovskega blaga bodo znašali 508 mio EUR (povprečna letna stopnja rasti 3%),
- število bencinskih servisov konec obdobja bo 527, kar je 73 več kot konec leta 2011.

Strateški cilji skupine Petrol za obdobje 2012 - 2016 sledijo rasti in razvoju skupine Petrol v preteklih letih in so pripravljene na podlagi plana bodočih investicij, na realnih in v obdobju priprave strateškega načrta znanih dejstvih, ob spremljanju makroekonomskih napovedi na trgih na katerih posluje skupina Petrol ter ob napovedih gibanj cen naftnih derivatov in ostalega blaga na svetovnem trgu. Na podlagi

plana investicij je upoštevana tudi nadaljnja širitev maloprodajne mreže bencinskih servisov ter rast poslovanja na drugih področjih delovanja skupine Petrol.

7.3.1. Načrt za leto 2013

Skupina Petrol posluje v mednarodnem in domačem konkurenčnem poslovnem okolju. Na poslovanje skupine Petrol vpliva več dejavnikov. Med najpomembnejše sodijo: gibanje cen na naftnem trgu, gibanje tečaja ameriškega dolarja in splošne svetovne gospodarske razmere. Petrolovo poslovno okolje v državah, kjer posluje, pa poleg tega določajo še ukrepi, s katerimi države regulirajo cene in trg energentov, ter celotne gospodarske razmere (gospodarska rast, stopnja rasti cen, rast potrošnje in proizvodnje).

Svetovna gospodarska gibanja so bila v letu 2012 še vedno pod vplivom gospodarske in finančne krize, ki se je začela konec leta 2008. Evroobmočje pestijo hude dolžniške težave nekaterih članic, kar negativno vpliva na celotno območje. Gospodarske razmere v Sloveniji in na Hrvaškem, ki sta Petrolova glavna prodajna trga, se bodo po napovednih v letu 2013 še zaostrole.

Skupina Petrol si je za leto 2013, kljub še vedno zahtevnim in negotovim gospodarskim razmeram, zastavila ambiciozne cilje. Za doseganje zastavljenih ciljev bo skupina Petrol v letu 2013 posebno pozornost namenila racionalizaciji komercialnih in podpornih poslovnih procesov.

Glavni cilji poslovanja skupine Petrol v letu 2013:

- 4,04 mrd EUR čistih prihodkov od prodaje,
- čisti poslovni izid v višini 58,2 mio EUR,
- prodaja proizvodov iz nafte v višini 2,58 mio ton,
- 500,4 mio EUR prihodkov od prodaje trgovskega blaga,
- prodaja električne energije v višini 2,82 TWh,
- maloprodajna mreža 477 bencinskih servisov.